

01 ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Από το Βερολίνο χωρίς αγάπη

■ του Ρούντι Ρινάλντι

Ο μικρός σεισμός που σημειώθηκε με τα εκλογικά αποτελέσματα στην Γερμανία, έχει και την καλή του πλευρά. Γιατί βοηθά όποιον θέλει να καταλάβει κάτι περισσότερο από αυτό που σερβίρουν τα ΜΜΕ, για το πραγματικό πρόβλημα συνολικά της Ευρώπης.

Το κυρίαρχο δόγμα όλων των πλευρών συνίσταται στο ότι η οικονομική πολιτική, ο νεοφιλελευθερισμός γεννά ανισότητα και φτώχεια που τροφοδοτούν ακροδεξιές πολιτικές. Βέβαια, το στερεότυπο αυτό συμπληρώνεται με τη βεβαιότητα πως δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική πέρα από τον νεοφιλελευθερισμό (ΤΙΝΑ).

Η πραγματικότητα, όμως, είναι πολύ διαφορετική.

Ποσοστά και συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα των εκλογών είναι γνωστά. Ο κυβερνητικός συνασπισμός (GroKo, από το Grosse Koalition, δηλαδή Μεγάλος Συνασπισμός Χριστιανοδημοκρατών και Σοσιαλδημοκρατών) έχασε συνολικά 13 μονάδες, και πάνω από 4,5 εκατομμύρια ψηφοφόρους, καταγράφοντας τα πιο χαμηλά μεταπολεμικά ποσοστά και για τα κόμματα των Μέρκελ και Σουλτς. Η Μέρκελ με 13 μονάδες διαφορά από το δεύτερο κόμμα διατηρεί την πρωτοβουλία των κινήσεων και γι αυτό δείχνει συγκρατημένα ευχαριστημένη.

Μεγάλοι κερδισμένοι οι Φιλελεύθεροι και οι Ακροδεξιοί που δεν είχαν καταφέρει στις εκλογές του 2013 ούτε καν να μπουν στο Κοινοβούλιο. Τώρα, το μεν ακροδεξιό AfD ανακηρύσσεται τρίτο κόμμα με 94 βουλευτές, το δε FDP τέταρτο με 80 βουλευτές.

Η Die Linke (Αριστερά) και οι Πράσινοι σημειώνουν μια οριακή αύξηση, εκλέγοντας 69 και 67 βουλευτές αντίστοιχα.

Η συμμετοχή στις εκλογές αυξήθηκε από 71% το 2013 σε 76% τώρα.

Στο διάβασμα των εκλογικών αποτελεσμάτων, αξία έχει να σημειώσουμε ότι στην Ανατολική Γερμανία οι ακροδεξιοί αναδεικνύονται δεύτερο κόμμα, όπως και ότι συγκεντρώνουν ψήφους από όλα τα άλλα κόμματα. Ακόμα και η Αριστερά, βλέπει 400.000 ψηφοφόρους της να μετακινούνται προς το AfD (βλ. Πίνακα 2). Αυτή η εικόνα οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η εσωτερική πολιτική ζωή της Γερμανίας – αλλά και η πολιτική της στην Ευρώπη και διεθνώς – θα μετακινηθεί πιο δεξιά, θα σκληρύνει. Ο νέος γερμανικός εθνικισμός θα αποκτήσει πιο έντονα και επιθετικά χαρακτηριστικά. Το AfD είναι απλά η πιο σκληρή πτέρυγα του νέου αναδυόμενου και ισχυροποιούμενου γερμανικού εθνικισμού. Η γερμανική Ευρώπη σημαίνει υποταγή των ευρωπαϊκών οργάνων και σχεδιασμών στις ανάγκες της ιμπεριαλιστικής ιθύνουσας τάξης της Γερμανίας.

Πίνακας 1 - Αποτελέσματα γερμανικών εκλογών

	Ποσοστά 2017	Διαφορά από 2013	Έδρες 2017
CDU/CSU (Χριστιανοδημοκράτες)	33	-8,5	246
SPD (Σοσιαλδημοκράτες)	20,5	-5,2	153
AfD (Ακροδεξιά)	12,6	+7,9	80
FDP (Φιλελεύθεροι)	10,7	+5,9	94
Die Linke (Αριστερά)	9,2	+0,6	69
Grüne (Πράσινοι)	8,9	+0,5	67
Λοιπά κόμματα	5,1	-1,3	-

Πίνακας 2 - Μετακίνηση ψηφοφόρων προς AfD

CDU/CSU (Χριστιανοδημοκράτες)	980.000
SPD (Σοσιαλδημοκράτες)	470.000
FDP (Φιλελεύθεροι)	40.000
Die Linke (Αριστερά)	400.000
Grüne (Πράσινοι)	40.000

Πίνακας 3 - Ποσοστά AfD και Die Linke σε δυτική και ανατολική Γερμανία

	AfD	Die Linke
Δυτική Γερμανία	10,7	7,2
Ανατολική Γερμανία	20,5	17,3

Οι γερμανικές εκλογές, η απειλή για τη Δημοκρατία και η ενίσχυση της κυρίαρχης ιδεολογίας

Η εσωτερική πολιτική ζωή της Γερμανίας – αλλά και η πολιτική της στην Ευρώπη και διεθνώς – θα μετακινηθεί πιο δεξιά, θα σκληρύνει. Ο νέος γερμανικός εθνικισμός θα αποκτήσει πιο έντονα και επιθετικά χαρακτηριστικά

Παγκοσμιοποίηση και νέος εθνικισμός

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να γίνουν δύο σημαντικές επισημάνσεις. Η Γερμανία μαζί με την Κίνα είναι δύο χώρες που ευνοήθηκαν πολύ από την παγκοσμιοποίηση. Ειδικά η Γερμανία, μετά την ενοποίηση των δύο τμημάτων της, αποτελεί τη μεγαλύτερη οικονομική και πληθυσμιακή δύναμη της Ε.Ε., επέβαλλε μέσω της Συνθήκης του Μάαστριχτ και του ευρώ μια σκληρή δημοσιονομική πολιτική που την ισχυροποίησε, κατέκτησε και σχεδόν εξάρτησε τον μηχανισμό της Ε.Ε., μετέτρεψε σε δικό της «ζωτικό χώρο» την κεντρική και ανατολική Ευρώπη (η ευρωπαϊκή «Κίνα» της Γερμανίας), επέβαλλε τοκογλυφικούς όρους δανεισμού σε πολλές χώρες μέσω των μνημονίων με χαρακτηριστικότερη περίπτωση την Ελλάδα.

Το Βερολίνο κατόρθωσε να συγκεντρώνει οικονομική δύναμη επιβάλλοντας την πανευρωπαϊκή λιτότητα και λειτουργώντας ως «ταμίας» και «παιδονόμος» των υπόλοιπων «άτακτων» της Ευρώπης. Εξυπακούεται ότι η νεοφιλελεύθερες συνταγές αφορούσαν και το εσωτερικό της Γερμανίας, όπου καταγράφεται

ποσοστό φτώχειας 16% και μεγάλη ανισότητα ανάμεσα στο δυτικό και το ανατολικό τμήμα. Βέβαια, οι κυρίαρχες δυνάμεις παρουσιάζουν την σημερινή Γερμανία ως την «καλύτερη που είχαμε ποτέ» και αναφέρονται στις οικονομικές και εξαγωγικές της επιτυχίες και τα χαμηλά ποσοστά ανεργίας που εμφανίζει.

Η δεύτερη επισημάνση εδράζεται στο γεγονός ότι καμία πολιτική δύναμη στη Γερμανία δεν έχει επί της ουσίας αμφισβητήσει τον διεθνή και ευρωπαϊκό ρόλο του κράτους, δηλαδή την πολιτική της γερμανικής Ευρώπης και τον ρόλο του Βερολίνου στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης. Αυτό είναι κεντρικό πολιτικό ζήτημα, γιατί η απλή αντίδραση ή κριτική σε ορισμένες πλευρές δεν συνιστά διαχωριστική θέση από το γενικό ιδεολογικό και πολιτικό, ηγεμονικό εντός της κοινωνίας, σχήμα: «Θα καλύτερεύσουμε τη ζωή μας μέσα σε μια ισχυρή Γερμανία και εις βάρος των άλλων». Ο νέος γερμανικός εθνικισμός στηρίζεται στην ιδέα της κραταιάς Γερμανίας που δικαιούται να έχει πρωταρχικό ρόλο επί των άλλων Ευρωπαίων και πόσο μάλλον επί... απολίτιστων τριτοκοσμικών. Η ιδέα αυτή κερδίζει τη συναίνεση,

έχει μεγάλο κοινωνικό consensus μέσα στη Γερμανία.

Η σοσιαλδημοκρατία συγκυβερνούσε το προηγούμενο διάστημα, ο δε επικεφαλής της είχε διατελέσει εξέχων στέλεχος της ευρωενωσιακής γραφειοκρατίας, υιοθετώντας και στηρίζοντας όλες τις υπαγορεύσεις της ιθύνουσας τάξης της Γερμανίας. Είναι εντυπωσιακό, αλλά ούτε η Die Linke δεν ψέλλισε τίποτα για τον ρόλο της Γερμανίας στην Ευρώπη, για τον ρόλο του νέου γερμανικού εθνικισμού που στηρίζεται και τρέφεται από την υπαγωγή όλου του ευρωενωσιακού κρατικού μορφώματος στις στοχεύσεις του.

Αυτή η σιωπή για τη γερμανοποίηση της Ευρώπης δεν μπορεί να ισοσκελιστεί με γενικές αναφορές στην αλληλεγγύη και τη δικαιοσύνη. Η Die Linke έχασε εξάλλου ψήφους στην ισχυρή της βάση, την Ανατολική Γερμανία. Μετεκλογικά, τονίζει ότι το AfD είναι τέκνο των CDU και του SPD που συγκυβέρνησαν και εφάρμοσαν νεοφιλελεύθερες πολιτικές, αλλά και πάλι ερμηνεύει την άνοδο του AfD ως αποτέλεσμα των κοινωνικών ανισοτήτων. Δεν βλέπει διόλου το μέγα θέμα του νέου γερμανικού εθνικισμού που από το

Καμία πολιτική δύναμη στη Γερμανία δεν έχει επί της ουσίας αμφισβητήσει τον διεθνή και ευρωπαϊκό ρόλο του κράτους, δηλαδή την πολιτική της γερμανικής Ευρώπης και τον ρόλο του Βερολίνου στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης